

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorózanta:	Mgr. Jakub Jebousek
Téma práce:	Dokazování a důkazní břemeno v civilním řízení
Rozsah práce:	81 stran vlastního textu (podle prohlášení autora 215 857 znaků včetně mezer, tj. 119,92 NS)
Datum odevzdání práce:	02. 10. 2024 (el. verze)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové, nýbrž za aktuální. Problematika dokazování a zejména břemeno důkazní patří k teoreticky obtížným tématům, kterým česká teorie civilního procesu tradičně věnuje pozornost. Přestože zvolená problematika byla již v minulosti odbornou literaturou zpracována, stále nabízí dostatek možností k zamyšlení a koncepčním úvahám. Důkazem toho je z poslední doby hodnotná a aktuální publikace P. Lavického. Aktuálnost tématu je podpořena skutečností, že dlouholetá debata o potřebě rekonstrukce civilního procesu dostala konkrétnější podobu ve formě návrhu nového civilního řádu soudního.

Hodnocení PAP: Za velmi ambiciózní považují již samotnou volbu tématu, a to s ohledem na jeho obtížnost a významné postavení v právní teorii. Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování autorem zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to nejen zvolené problematiky, ale i otázek souvisejících. To vše je posléze nutné zasadit do uceleného zpracování právní úpravy procesního dokazování včetně zodpovězení otázek aplikační praxe. Náročnost zvoleného tématu je již naznačena výše. Zde je na místě připomenout, že náročnost úspěšného zpracování je násobena relativně omezeným počtem zdrojů. Navíc práce Macurovy, z nichž rigorózant musí nutně čerpat, patří k metodologicky a vlastně i právně-filosoficky nejhutnějším pracím v české procesualistice. Správná interpretace Macurových závěrů a jejich případně další aktuální rozvedení je nepochybně velkou výzvou. Přínosné zpracování tématu samozřejmě vyžaduje práci a ovládnutí relevantní judikatury k danému tématu. Z uvedeného rovněž vyplývají hlavní právně-hermeneutické metody, které by měl autor ve své práci použít. Teoretická koncepce práce využívá zejména obecné interpretační metody jako deskripce, analýza a syntéza, poslední kapitola práce rovněž metodu komparace.

Hodnocení PAP: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z odborné literatury, jak komentářové, tak časopisecké a rovněž z judikatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si rigorózant tyto teoretické otázky dostatečně osvojil a zda je jeho práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do pěti kapitol, zvlášť je předřazen úvod a samostatně je zařazen závěr práce. Součástí práce je seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, název práce, abstrakt a klíčová slova (vše v českém a anglickém jazyce). V úvodu autor formuluje cíl práce, kterým je: „*propojit teorii procesního dokazování a důkazního břemena s platným právním stavem a aktuální rozhodovací praxí a kriticky zhodnotit tento vzájemný vztah.*“ Stanovenému cíli je podřízena struktura práce. Nejprve se autor věnuje obecným otázkám souvisejícím s dokazováním v civilním procesu (kapitola 1.). V kapitole druhé se již konkrétně zabýval předmětem

dokazování. Následuje kapitola třetí, která obsahuje podrobnou analýzu problematiky materiálního vedení řízení a jeho vlivu na dokazování, a to včetně limitů materiálního vedení řízení. V kapitole čtvrté, která je rozsahově nejstručnější (to je s ohledem na téma práce pochopitelné), se autor věnoval problematice dokazování v nesporném řízení a změřil se zejména na rozdíly v obou druzích nalézacího řízení. Před vlastní závěr práce zařadil kapitolu pátou, kde se za pomoci komparační metody zabýval dílčími otázkami, které řešil v předchozích kapitolách práce. Ke komparaci si velmi vhodně zvolil rakouskou právní úpravu. V závěru pak své poznatky přehledně shrnuje, nebojí se rovněž kritického hodnocení, příp. uvádí vlastní návrhy *de lege ferenda*.

Rovněž systematika jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky je zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce.

Hodnocení PAP: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Cíl práce byl uveden již výše. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce a byla shledána jako vyhovující. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autor postupoval od obecného k dílčímu, když nejprve pojednal o obecných pojmech souvisejících s problematikou dokazování a poté se věnoval dílčím otázkám (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Rovněž dělení kapitol na dílčí celky je zvoleno vhodně, umožňuje přehlednou orientaci v díle a zároveň ukazuje na hloubku zpracování. Téma se autorovi podařilo zpracovat do dostatečné hloubky. O tom nejlépe vypovídá poznámkový aparát, který čítá celkem 319 poznámek pod čarou a rovněž počet použitých zdrojů (srov. dále). Zde je třeba vyzdvihnout také autorovu práci s judikaturou, kterou nejen vyhledal, ale vhodně s ní i pracoval. Další klad práce je možno spatřovat v tom, že autor na mnoha místech připojuje své vlastní názory (např. s. 13, 15, 20, 33, 36, 59, 63 a zejm. s. 76 a násl.), tedy konzistentně napříč celou prací. Za zmínku stojí i snaha autora vypořádat se s názory v odborné literatuře, které ho musely vést k hlubšímu zamyšlení a posléze k zaujetí vlastního stanoviska, a to např. u otázky, zda je povinností účastníka prokazovat tvrzení, která druhá strana sporu nezpochybní nebo u otázky povahy důkazního břemene. Rovněž se pokouší zjistit podstatu a příčinu sporu v odborných závěrech k určité dílčí problematice, a to např. u vztahu břemene tvrzení a břemene důkazního nebo se vypořádat s nesprávnou rozhodovací praxí např. u negativní důkazní teorie.

Rigorózní tak předložil práci, která je čtivá, neobsahuje zásadní věcné chyby a dostatečně prokazuje teoretické znalosti autora a jeho schopnost zpracovat dané téma do podoby uceleného právního výkladu.

Práci hodnotím jako zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané problematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce , a to jak v případě práce s odbornou literaturou, tak judikaturou, na mnoha místech vyjádřil své vlastní názory (srov. výše).

	<p>Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 31 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 21 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 11% (počínaje zdrojem č. 2 jde pouze o 1% shodu). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje (dspace.cuni.cz), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. K obdobnému závěru jsem dospěla i u zhodnocení automatické kontroly shod provedené systémem theses.cz, která vygenerovala dokument čítající 3534 stran, představující 135 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 4% (u dokumentu č. 1) a u dalších již méně. Lze tedy konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury, které logicky musí být shodné.</p> <p>Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorózní nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p> <p>Práci považuji za samostatně zpracovanou, nemám k dispozici žádné poznatky, z nichž by plynulo, že by byla plagiátem.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů včetně citací)	Autor pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracoval s cca padesáti publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru. S ohledem na skutečnost, že použil komparační metodu, prokázal schopnost pracovat i s cizojazyčnými zdroji.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor téma zvolené v názvu práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práci tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje pečlivá práce s judikaturou a poznámkovým aparátem (srov. výše).
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je v pořádku. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Práce neobsahuje žádné grafy ani tabulky.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na velmi dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce se rigorózní může vyjádřit k problematice nastavení pravidel pro dělení důkazního břemene mezi účastníky nalézacího řízení sporného. Zda ho považuje za vhodně zvolené, příp. může rozvést své vlastní návrhy na změnu právní úpravy.

V Praze dne 25. října 2024

doc. JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
pověřený akademický pracovník